

ČESKÉ PRÁVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOSLOVENSKÝCH

ŘÍDÍ PROF. Dr. EM. SVOBODA S KRUEM REDAKČNÍM.

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE-III. JINDŘIŠSKÁ UL. Č. 18. — PŘEDPLATNÉ ROČNĚ 40 Kč I S POŠTOVNÍ ZÁSILKOU — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO 4 Kč.

ROČNÍK XI.

V PRAZE, V ÚNORU 1929.

ČÍSLO 2.

Dr. Karel Skála, vrch. sekční rada min. obchodu:

„Jak vztahuje se zákon o nekalé soutěži na notáře?“

(Výtah z přednášky konané dne 1. prosince 1928 v členské schůzi notářů.)

(Dokončení.)

f) Porušování a využívání obchodních tajemství (§§ 12 a 31). Notář vyzvídá na kandidátu neb solicitátoru druhého notáře jména zákazníků a jiná obchodní tajemství, aby znalosti té použil v soutěži.

g) Používání cizích zaměstnanců (§§ 14 a 32). Notář vědomě zaměstnává u sebe advokátního neb notářského kandidáta konkurentova za účelem soutěže.

B. Notář jako pachatel-nekonkurent. Jde tu o počiny nekalé soutěže, jichž se dopouští notář:

- a) jako notář pro cizí zájmy, in re alinea,
- b) jako soukromník.

Ad a) Notář in re alinea. Sem patří na př:

1. podplácení. Notář dá se použití k tomu, aby jako zmocněnec nebo právní zástupce strany podplatil osobu, na jejíž chování má jeho mandant zájem. Notář dá se podplatiti od advokáta, aby mu naháněl klienty, kteří mají vyřídit svou věc před shorovým soudem, kde je předepsáno obligatorní advokátské zastoupení.

2. vyzvídání tajemství. Notář, maje možnost nahlédnouti do knih akciové společnosti atd., zneužije nabytých znalostí k tomu, že se sdělí konkurenci oné společnosti. — Notáři jsou jako depositáři svěřeny různé cennosti, technické předlohy, návody, výkresy, vzory atd., jichž znalosti využije notář v zájmu nějakého podniku, na př. nějakého stavitele.

Notář jako soudní komisař, odhadce, vyrovnávací správce, opatrovník, použije znalostí funkcí touto získaných k prospěchu nějaké konkurenční firmy (§ 13, odst. 2, lit. c).

3. potvrzování nepravdivých údajů. Notář potvrdí v cizím zájmu okolnosti, které se nestaly neb nikoliv tak, jak je stvrzuje.

Ad b) Notář jako soukromník.

Sem spadají všechny počiny, kterých se může podle zákona dopustiti kdokoliv, bez ohledu na to, které povolání, živnost či zaměstnání vykonává. Zákon naznačuje poměr takový slovem »kdo«. Je tu tedy notář civilně i trestně zodpověden jako kterákoliv jiná osoba.

Na př. Notář dělá v novinách nekalou reklamu pro svou sestru modistku, vyzvídá pro svého známého obchodní tajemství, haní v hostinci určitý obchod, aby mu soutěžně uškodil atd.

C. Notář jako objekt, poškozený, žalobce.

Kdo může podle zákona proti nekalé soutěži notáři ublížiti? Mohou to býti:

- a) notář, jeho kolega,
- b) advokát,
- c) jiný pravoznalce, na př. obhájce ve věcech trestních,
- d) kterákoliv jiná osoba, na př. zaměstnanec jiného notáře nebo advokáta, nespokojený klient, jenž ho haní atd.

Všechny tyto osoby může žalovati notář soudní, civilní nebo trestní žalobou nebo žádati proti nim o zavedení smířčího řízení. K těmž krokům jest oprávněna proti všem těmto osobám i notářská komora.

Ad a. b) O případech těchto bylo již shora mluveno. Bylo řečeno, že kompetence mezi řečenými pravoznalci je sice zákonem vymezena, shledali jsme však na četných případech, že nicméně mezi nimi soutěž vyloučena není.

Tak může na př. advokát podbízet, přetahovati zaměstnance notářovy, pomlouvati notáře, těžiti z jeho obchodních tajemství, podpláceti jiného notáře, aby mu přiváděl klienty atd. Ohledně podrobností poukazuji na to, co jsem uvedl u notářů, jakožto pachatelů, neboť platí vše vice versa i tu.

Ad c) Jiní pravoznalci. Jsou to:

1. legální a
2. nelegální.

ad 1. Legální pravoznalci, mezi něž řadím obhájce ve věcech trestních, patentní zástupce, majitele veřejné agencie a do jisté míry i revisní a daňové kan-

celáře. I tu platí obdobně vše jako u notářů-pachatelů. Uvedli jsme již shora, že i tyto osoby jakožto konkurenti mohou se proti notáři dopustiti všech činů, kterých podle zákona mohou se dopustiti jen soutěžitelé. Sem spadá zejména § 11 (zneužívání jména, firmy atd.), § 14, odst. 3 (nekalá soutěž osob pomocných) a §§ 17, 33, podle nichž ručí podnikatelé-soutěžitelé i za činy svých zaměstnanců.

ad 2. Nelegální pravoznalci, fušeři.

Fušerství jako takové, t. j. provozování činností vyhrazených advokátům a notářům nedá se stíhati podle našeho zákona. Pouhé neoprávněné provozování živnosti jako takové není o sobě nekalé, stejně jako není nekalým každýkoli jiný přírůst nových živnostníků-konkurentů. Na stíhání fušerství platí jiné předpisy, které bdí nad neoprávněným rozšiřováním živnosti, jak co do extensivní tak intenzivní stránky. V opačném případě musili bychom dojiti nutně k zavedení numerus klausus, v kterémžto případě pak ovšem vnuknutí nového cizího elementu do řad oprávněných živnostníků bylo by s hlediska zákona proti nekalé soutěži závadné.

Jinak arci sluší posuzovati činnost fušerů ohledně jednotlivých jejich počinů. Pokud si fušer počíná jako soutěžitel a fakticky též důsledkem takového jednotlivého závadného jednání škodlivou soutěž působí, podléhají tyto jednotlivé jeho počiny všem sankcím našeho zákona stejně jako kdyby byl oprávněným soutěžitelem-živnostníkem a vztahují se tedy na všechna ustanovení o soutěžitelích. Nesmít míti fušer výhod oproti jiným řádným soutěžitelům. Ručí tedy zejména za své lidi stejně přísně jako advokát a notář. Může tedy býti fušer žalován na př.,

1. příkládá-li si nesprávný název, vyznamenání, znalosti atd., na př. název »doktora«, jehož snad dosáhl někde v cizích státech za jiných podmínek nežli u nás, název »úředně schváleného pravoznalce« atd.;

2. poukazuje-li na neexistující známosti, konexe, spojení s peněžními ústavy atd.;

3. činí-li nesprávné údaje o podnětu, příčině výkonu, na př. předstírá-li motivy náboženské, národní, humaní, vlastenecké, agitační atd.;

4. nabízí-li svůj výkon pod cepou, než za jakou činí tak notář neb advokát. Zde těží fušer z výhod vyplývajících mu z nedodržování nebo nedostatku zákona na úkor těch, kteří zákonem se řídí;

5. láká-li nepřistojně zákazníka klamavými přísliby, vyhrůžkami atd.;

6. odvrací-li neslušně zákazníka od notářů a advokátů, na př. haněním těchto;

7. svádí-li k porušení smluv s notářem a využívá jich pak k svému prospěchu.

Jak patrnó z těchto namátkou vzatých příkladů, lze proti činnosti fušerů i podle našeho zákona proti nekalé soutěži zakročiti.

Ad d) Kterákoliv jiná osoba. Sem patří:

1. zaměstnanci konkurentovi, koncipienti, kandidáti, sollicitatoři, stenotypistky atd. Ti mohou notáři ublížiti jako zaměstnanci, ježto jsou více než jiné osoby do soutěžních poměrů jeho zasvěceni.

Oni mohou zejména zrazovati tajemství notáře, u něhož jsou zaměstnání, mohou dopustiti se nekalé reklamy ke škodě našeho notáře, mohou jej zlehčiti, mohou se dáti podplatiti neb jiné podplatiti ke škodě notáře, býti soutěžně činnými i pro jiného notáře atd.

2. jiné osoby v úbec, na př.

a) žurnalista, jež uveřejní v novinách hanlivý článek o notáři aneb nepravdivý reklamní článek v zájmu jiného notáře,

b) služka, která za účelem soutěže rozhlásí škodlivé zprávy o neutěšeném finančním neb zdravotním stavu notáře, svého službodárce, mezi jeho klienty,

c) nespokojený klient, který prohrav spor, líčí notáře jako neschopného,

d) úředník notářské komory, který v novinách vyličí tendenčně průběh disciplinárního řízení a odsouzení určitého notáře,

e) soudce, jež zlehčí výkony notáře v očích jeho klientů atd.

Tím jsou as zhruba vyčerpány otázky, jež se dotýkají našeho tematu. Zákon proti nekalé soutěži má arci velký význam pro notáře i jako právního zástupce strany a v příčině té bylo by poukázati na řadu velmi důležitých ustanovení našeho zákona, z nichž některá zasahují velmi pronikavě v náš právní řád, zejména v právo občanské, obchodní, patentní, známkové atd. Pro obsáhlost této materie dovoluji si poukázati tu na četné komentáře, jež byly k zákonu vydány a v nichž lze se s problémy našeho zákona blíže seznámiti.

Pánům notářům a kandidátům notářství v republice Československé.

Spolek československých notářů jednomyslně usnesl se ve valné hromadě konané v Praze dne 14. října 1928, aby zahájena byla akce k získání potřebného kapitálu na postavení notářského domu v Praze. Vycházel při tom z té úvahy, že dnešní místnosti, v nichž spolek a notářská komora mají svoje sídlo, neodpovídají vážnosti notářského stavu, nemajíce ani hygienických úřadoven ani místností reprezentačních, kde by mohli hosté z celé republiky i z ciziny komoru a Spolek navštěvující slušně a stavu notářskému přiměřeně býti přijati. Poukazováno bylo také k tomu, že jiné korporace, jako komora lékařská, inženýrská atd. v Praze svoje úřední a reprezentační budovy si již postavily neb v dohledné době postaví. Uznáno bylo jednomyslně, že dnes kolegové z republiky do jejího hlavního města přijíždějící nemají místností, kam by mohli jako do svého centra přijíti a zde potřebné informace získati, případně i v klubovních místnostech příjemného oddechu naléztí.

Podle směrnic valnou hromadou udělených žádá Spolek československých notářů společně s notářskou komorou v Praze, aby

1. páni notáři zúčastnili se upisovací akce k tomuto účelu zahájené a skládali v hotovosti neb v cenných papírech dobrovolné příspěvky na stavbu notářského domu jejich majetkovým poměrům přiměřené,